

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta sociálních věd

Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Martina Hájková

Název práce: Korejská válka a změna přístupu americké administrativy k znovuvyzbrojení Západního Německa

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Doc. PhDr. Vít Smetana, Ph.D.

– Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., Vlašská 9, 118 40, Praha 1

– vědecký pracovník

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autorka zkoumá proměny americké politiky vůči Německu po druhé světové válce a hledá souvztažnosti s vypuknutím války v Koreji. Správně konstatuje, že tato válka „přivedla Trumanovu administrativu na cestu, kterou se původně vydat nechtěla“ (s. 10) – tj. k podpoře znovuvyzbrojení Západního Německa. V obavách, že se velmocenský konflikt přenesení i do Evropy, konkrétně do Německa jakožto jejího nejproblematictějšího a nejkonfliktnějšího místa, Trumanova administrativa pružně akceptovala několik možností západoněmeckého zapojení do společné obrany před potenciálním útokem ze strany Sovětského svazu a jeho satelitů.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Jedná se o kompilační práci, jež vychází z několika relevantních, většinou anglicky psaných publikací a také tří nalezených diplomových prací. K tomu autorka pracovala se třemi důležitými dokumenty dostupnými na internetu (Trumanova doktrína, NSC-68 a komuniké o Německu ze září 1950). Heuristický základ práce je tak dostačující, jakkoli nikterak impresivní. Práce má logickou strukturu, naopak teoretické či metodologické ukotvení spíše postrádám. Projevuje se to i při práci s použitou literaturou, zejména s diplomovými pracemi, kdy si autorka patrně neuvědomuje jejich revizionistická východiska, jež nekorespondují s tezemi, které prezentuje v jiných pasážích.

Patrné je to zejména v kapitole *Zbrojení Východního Německa* (s. 19-20), která dokazuje defenzivní úmysly a údajnou vůli SSSR kooperovat na mezinárodním poli se Západem. Výsledkem jsou následující mylná a místy nesmyslná tvrzení: „Zároveň Sovětský svaz po druhé světové válce, stejně tak jako Spojené státy, rozpustil své vojenské síly...“ (naprostý omyl, jakkoli k určité redukci oproti válečnému stavu přirozeně došlo); „Sovětské bojové síly po ztrátách z druhé světové války nebyly schopné napadnout Západní Německo.“ (velmi zkratkovitý a nijak nedoložený soud); „Sověti pouze neochotně povolili invazi do Jižní Koreji [sic], a to kvůli obavám ze zhoršení vztahů mezi Sovětským svazem a Spojenými státy.“ (tzn. Sověti se obávali zhoršení vztahů s USA, a proto neochotně dovolili Kimovi zaútočit na jih?); „Sověti byli povolní [sic] k spolupráci se Spojenými státy v oblasti mezinárodních konfliktů, a to jak v případě Koreji [sic], tak v případě Německa.“ (zcela mylný a nijak nedoložený soud). V Závěru kolegyně Hájková uvádí: „Jak se ale tato práce snažila dokázat, Sovětský svaz po skončení druhé světové války neměl schopnosti vést další

válku...“ Tady je třeba namítnout, že toto nebylo tématem autorčina výzkumu; k analýze sovětských záměrů by bylo třeba využít zcela odlišné prameny a literaturu.

A v neposlední řadě autorka při odkazování na literaturu a internetové zdroje vůbec nepoužívá zkrácené bibliografické záznamy – což by měla. Je tak mnohem méně zřejmé, se kterými zdroji již pracovala, a na které odkazuje poprvé.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je po slohové a jazykové stránce zvládnuta velmi špatně. Typická jsou složitá souvětí, jejichž smysl se doslova ztrácí v četných anakolutech a nejasných větných vazbách. Autorka nezvládá základní předložkové vazby, používá nespécifické neosobní formulace, vrší na sebe podstatná jména slovesná atd. Jako *pars pro toto* uvedu alespoň dvě věty ze strany 12: „Armáda by tak umožnila přispívat Němcům na obraně [sic] Západu, zatímco by na starost podléhali [sic] jedinému veliteli, jímž by byl americký generál. Američané a ostatní Spojenci by se tak nemuseli obávat ze [sic] samostatné akce německých složek...“ Některá spojení, jež autorka používá, vůbec nedávají smysl. Co má kupříkladu na mysli, když píše o „sílicí agresí Řecka a Turecka“ (s. 3)? Skutečně americká Ústřední zpravodajská služba „sloužila jako jediný zdroj sovětských akcí ve Východním Německu“ (s. 29)? Kdo jsou oni „Trumanovi státníci“, kteří se v práci opakovaně objevují (s. 1, 21)?

V textu lze nalézt i četné gramatické chyby: „s doporučeními, které“ (s. 7); „nabídnul“ (s. 12); „příspěvek k vojenské obraně“ (s. 13); „tři složky, jež dohromady tvořili“ (s. 16). Autorka opakovaně neuzavírá vložené vedlejší věty čárkou a naprosto nezvládá skloňování zájmena „jenž“ či podstatného jména „Korea“ – kde chybuje ve většině případů.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce v bazální míře splňuje nároky kladené na bakalářské práce. Na druhou stranu kvalita jazykového zpracování a metodologická neukotvenost její celkovou úroveň značně snižují. Nalézt lze i věcné chyby: Spolková republika Německo nevstoupila do NATO v roce 1954 (autorka ovšem navazuje na události roku 1950 – a s typickou ledabylostí píše, že se tak stalo „o čtyři později“ – Anotace). Německá demokratická republika nevznikla „na jaře roku 1949“ (s. 4), ale až v říjnu téhož roku.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Na straně 7 autorka uvádí, že proti požadavkům NSC-68 se v roce 1950 postavili negativně „bývalí velvyslanci v Sovětském svazu Charles Bohlen a George Kennan“. Toto tvrzení není správné. Kdy se ve skutečnosti tyto dva diplomaté stali velvyslanci v Moskvě a proč byl jejich hlas relevantní už v roce 1950? Kolegyně Hájková dále na témže místě uvádí jako hlavního „organizátora“ NSC-68 Deana Achesona. Kdo však byl hlavním autorem tohoto dokumentu – a co jej spojovalo s Georgem Kennanem, jakkoli názorově byli dlouhodobě ve pří?

2. Autorka opakovaně označuje poválečné sovětské záměry v Evropě a v Německu na přelomu 40. a 50. let za ryze defenzivní, přičemž odkazuje především na předchozí válečné ztráty. Vůbec však nezmiňuje schůzku generálních tajemníků komunistických stran a ministrů obrany ze zemí sovětského bloku v Moskvě v lednu 1951, jejíž závěry jsou v tomto kontextu

přínejmenším ambivalentní. Bylo by vhodné, aby se kolegyně Hájková pokusila tuto zásadní a pro své téma velmi relevantní událost shrnout a kontextualizovat.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(A-F):

Bakalářskou práci Martiny Hájkové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou D.

Datum: 30. 5. 2023

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.